

[Anne Grete Holmsgård]

billede af, hvad det er for en baggrundsforurening, vi som mennesker er udsat for og risikerer at give videre til de næste generationer.

Så har jeg et par kommentarer til venstres ordfører, som – uvist af hvilke årsager – sagde, at han ikke syntes, det var alarmerende, at man i to stikprøveundersøgelser med modermælk havde konstateret et meget højt dioxinindhold. Det er jo rigtigt nok, at det er stikprøveundersøgelser, men det er også rigtigt nok, at samtlige ni stikprøveundersøgelser, vi har kendskab til, og som er offentliggjort, viser en kraftig overskridelse af grænseværdien. Det ville jo være mærkeligt, hvis alle ni modermælksprøver skulle være udtaget hos kvinder, der af uransagelige årsager har fået en klar overdosis, og det bliver desto mere utænkeligt, jo flere stikprøveundersøgelser der foretages.

Jeg kan ikke forstå, at venstres ordfører ikke finder det alarmerende, specielt når vi tænker på, hvad der er sket igennem de sidste 10 år. For 10 år siden var der en masse stoffer, vi ikke betragtede som farlige. Vi lod dem rask væk indgå i produktionen. En del af dem blev fjernet ved affaldsforbrænding, hvor vi bare futede det hele op igennem skorstenen. Gradvis er man blevet mere opmærksom på, hvor stor fare der er forbundet med det, og så må man til at revidere det hele.

Jeg vil bruge et billede, som en læge i sundhedsstyrelsen – denne i mine øjne stærkt forkætrede styrelse – kom med på et tidspunkt i forbindelse med opløsningsmidler. Han sagde: hvis man kører i bil ud ad en mørk og tåget landevej og ser en mørk genstand foran sig, kan man reagere på to måder. Man kan enten sige: jeg må hellere stoppe, for det er nok et træ eller noget andet, jeg kan ramle ind i. Eller man kan sige: der er ikke noget videnskabeligt bevis for, at det er et træ, så jeg fortsætter bare deruda' – bang!

Jeg foretrækker afgjort den måde, der går ud på at sige: vi stopper. Vi har ikke noget videnskabeligt bevis, men vi stopper, for vi vil ikke risikere noget. Jeg synes navnlig, man bør indtage den holdning, når man risikerer noget på andre menneskers vegne: éns medborgere og de næste generationer.

(Kort bemærkning).

Skrumsager Skau (V):

Jeg kan forstå på fru Anne Grete Holmsgård, at hun prioriterer modermælksprøver meget, meget højt, også meget højere end alle de andre punkter i den plan, miljøministeren har lagt frem, og de områder, som ligger i selve dagsordensforslaget.

Det, jeg er lidt bekymret for, er, at vi sætter nogle gondoler i gadekæret, altså at vi ikke har tilstrækkelig viden. Vi har ikke erhvervet den fornødne viden til at få løst det problem på den bedst mulige måde og heller ikke til at bruge vores ressourcer på den bedste måde.

Vi har jo TDI-værdien, hvor faregrænsen er sat til 200 gange det, man har konstateret medfører skader hos dyr, og de beregninger er foretaget på grundlag af indtagelse i hele livscyklen, ikke kun i en kortere periode.

Jeg synes, det er udmærket, at vi får foretaget nogle stikprøveundersøgelser af dioxinindholdet i modermælk, men jeg føler ikke, at det må gå ud over de andre ting i den handlingsplan, miljøministeren har stillet op. Jeg føler, at det er meget, meget vigtigt, at vi først og fremmest begrænser det fremtidige udslip. Det er begrænset, hvor meget vi kan gøre ved de udslip, som allerede har fundet sted, uanset hvor mange modermælksprøver vi foretager.

Jeg er bange for, at det kan medføre, at vi skræmmer uden at oplyse – for at bruge overlæge Nils Rosdahls udtryk.

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgård (VS):

Jeg ved ikke rigtig, hvad hr. Skrumsager Skau mener med, at jeg prioriterer modermælksundersøgelsen over alt andet. Jeg mener, det er vigtigt, at den undersøgelse bliver sat i gang nu.

Der er en god årsag til, at der er en lang række andre pinde i denne dagsorden; de er ikke med på skrømt. De er med, fordi vi mener, at dette handler om to ting: yderligere målinger her og nu og langsigtede foranstaltninger for at nedbringe dioxinforureningen af mennesker og miljø. Så kort kan det siges.

Der må være et eller andet, hr. Skrumsager Skau har fået galt i halsen vedrørende TDI-værdien. Det er rigtigt nok, at det hedder Tolerabel Daglig Indtagelse pr. kilo legemsvægt, men det er ikke ensbetydende